

CHARLES CUMMING

The background of the cover is a dark red, almost black, color with a subtle, abstract pattern. A silhouette of a man in a suit stands on a dark, flat surface, looking out over a vast, dark landscape. A dark, vertical line, possibly a railing or a structural element, runs down the right side of the cover, intersecting with a horizontal line that extends from the right edge. The overall mood is mysterious and suspenseful.

VYŠEHRA D

RUSKÉ KOLO

Jeden zrádce ... jeden špion
... hra o všechno

ŠPIONÁŽNÍ THRILLER

**CHARLES
CUMMING
RUSKÉ
KOLO**

**CHARLES
CUMMING
RUSKÉ
KOLO**

VYŠEHRAĐ

EDICE DETEKTIVKY

Z anglického originálu *A Colder War*
vydaného nakladatelstvím HarperCollins
Publishers v roce 2014 přeložil Pavel Kolmačka
Obálku a grafickou úpravu navrhl Vladimír Verner
Redakčně zpracoval Jiří Stárek
Odpovědný redaktor Martin Žemla
E-knihu vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2016 jako svou 1511. publikaci
Vydání v elektronickém formátu první
(podle prvního vydání v tištěné podobě)
Doporučená cena E-knihy 180 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-763-2

Copyright © 2014 by Charles Cumming
Translation © Pavel Kolmačka, 2016

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Věnováno Christianu Spurrierovi

Někteří lidé ... mají přirozenou slabost pro život
v podivném světě špionáže a klamu, a pokud
to uspokojuje jejich poněkud děsivou touhu
po dobrodružství, se stejnou lehkostí se přidávají
k jedné či druhé straně.

John Masterman, *Systém dvojího kříže*

Nejsi tam ani tam,
chvat, s nímž probíhají věci známé a podivné,
když se mocný měkký nápor opře do boku vozu,
zastihuje srdce nepřipravené a dává je všanc.

Seamus Heaney, „Postskriptum“

TURECKO

I

AMERIČAN POODSTOUPIL OD OKNA a podal Wallingerovi dalekohled.

„Skočím si pro cigára.“

„V klidu,“ odvětil Wallinger.

Bylo krátce před šestou. Tichý a prašný březnový večer, ani ne za hodinu se mělo stmívat. Wallinger zaměřil dalekohled na hory, na opuštěný palác Işak Paşa, pak jemně zaostřil, našel horskou cestu, kterou sledoval k západu až k periférii Doğubayazitu. Cesta byla opuštěná. Poslední taxíky s turisty se již vrátily do města. Na planině nehlídkovaly žádné tanky, žádné *dolmuşe* nesvázely pasažéry z hor.

Wallinger uslyšel, jak se za jeho zády zavřely dveře, a ohlédl se do pokoje. Landau nechal na nejbližší z tří postelí sluneční brýle. Wallinger přistoupil k prádelníku a zkontroloval displej svého BlackBerry. Stále žádné zprávy z Istanbulu, stále žádné zprávy z Londýna. Kde sakra ten HITCHCOCK vězí? Mercedes měl překročit hranice Turecka nejpozději ve dvě. Všichni tři by teď měli být ve Vanu. Wallinger se vrátil k oknu a zamžoural přes telegrafní sloupy a stožáry a rozpadající se činžáky Doğubayazitu. Vysoko nad horami se po bezmračném nebi od západu na východ pohybovalo letadlo, tichá bílá hvězda klouzající k Íránu.

Wallinger mrknul na hodinky. Pět minut po šesté. Landau postavil dřevěný stůl a židli k oknu, jeho poslední vykouřené cigarety se zažloutlými filtry se kupily vyhaslé

v otlučeném popelníku Efes Pilsen. Wallinger popelník vysypal z okna a doufal, že Landau přinese něco k jídlu. Měl hlad a byl unavený čekáním.

BlackBerry na prádelníku, Wallingerovo jediné spojení s vnějším světem, náhle zabzučel. Přečetl si zprávu:

Vertigo je v 1750. Kup tři lístky.

To byla zpráva, na kterou čekal. HITCHCOCK s kurýrem za deset minut šest překročili v Gürbulaku hranici do Turecka. Pokud vše půjde podle plánu, do půl hodiny by Wallinger měl spatřit vůz na horské silnici. Vzal z prádelníku britský pas, před týdnem doručený diplomatickou poštou do Ankary. S ním se HITCHCOCK dostane přes vojenská kontrolní stanoviště do Vanu. A dostane se s ním i do letadla do Ankary.

Wallinger usedl na prostřední postel. Matrace byla tak měkká, že mu připadalo, jako by se pod ním prohýbal rám. Aby udržel rovnováhu, poposedl si dozadu, když tu se mu najednou vybavila Cecilie a v myšlenkách se začal zaobírat vyhlídkami na pár vzácných dní v její společnosti. Měl v plánu zaletět ve středu Cessnou do Řecka na schůzi ředitelství v Athénách a pak to vzít na Chios, aby ve čtvrtek s Cecilíí povečeřel.

Zarachotil klíč. Vešel Landau se dvěma balíčky Prestige s filtrem a talířem *pide*.

„Koupil jsem něco na zub. Máš nějaké novinky?“

Pide ostře voněly teplou fetou. Wallinger vzal bílý otlučený talíř a položil jej na postel.

„Před šestou projeli Gürbulak.“

„Žádné problémy?“

Znělo to, jako by odpověď Landaua ani nezajímala. Wallinger si odlomil kus měkkého teplého těsta. Američan udělal totéž.

„Tohle jídlo zbožňuju,“ řekl. „Je to jako pizza ve tvaru lodičky, že?“

„Jo,“ odvětil Wallinger.

Landaua neměl rád. Nevěřil operaci. A nevěřil už Bratránkům. Rád by věděl, jestli má Amelie prsty v textu, který ho

varoval před Shakhourim. Společná operace bývá riskantní. Wallinger byl purista, a když už došlo na meziagenturní spolupráci, přál si, aby si každý hleděl svého.

„Co myslíte, jak dlouho budeme muset čekat?“ zajímal se Landau. Hlasitě přitom žvýkal.

„Tak dlouho, jak bude potřeba.“

Američan popotáhl a otevřel jeden balíček cigaret. Ticho mezi nimi by se dalo krájet.

„Myslíte si, že se budou držet plánu, nebo pojedou po stovce?“

„Vím já?“

Wallinger už zase stál u okna a díval se dalekohledem na hory. Nic. Jen tank sunoucí se planinou: vzkaz pro Stranu kurdských pracujících, a také vzkaz pro Írán. Wallinger měl číslo Mercedesu vryté do paměti. Shakhouriho žena, dcera a matka čekají v Cricklewoodu v bytě placeném SIS. Čekají na něj celé dny. Budou chtít vědět, jestli je v pořádku. Jakmile Wallinger auto uvidí, pošle do Londýna zprávu.

„Je to jako klikat pořád dokola na ‚Aktualizovat‘.“ Wallinger se otočil a zamračil. Nechápal, jak to Landau myslí. Američan viděl jeho zmatení a zazubil se skrz svůj hustý hnědý plnovous.

„Myslím všechno to čekání. Je to jako s počítačem. Když čekáte na zprávy, na aktualizace. V prohlížeči kliknete na ‚Aktualizovat‘, ne?“

„Ach tak.“

Paul Wallinger si vzpomněl na Toma Kella a jeho památný výrok „špionáž je čekání“.

Obrátil se zas k oknu.

Třeba už je HITCHCOCK v Doğubayazitu. Dálnice 100 bývá ve dne v noci plná kamionů a aut. Třeba se odklonili od původního plánu cestovat po horské silnici a jedou po stovce. Na vrcholcích je stále poprašek sněhu. Ani ne před dvěma týdny došlo k sesuvu půdy. Americké satelity ukázaly, že přechod přes Besler je volný, Wallinger však měl pochybnosti o všem, co mu řekli. Pochybnosti měl dokonce i o zprávách z Londýna. Jak Amelie mohla s určitostí vědět, kdo je v autě? Jak Amelie mohla věřit, že se HITCHCOCK dostal z Teheránu? Odsun měli na starosti Bratránčí.

„Zakouříte si?“ povídá Landau.

„Ne, díky.“

„Nic dalšího vaši neřekli?“

„Nic.“

Američan sáhl do kapsy a vytáhl mobilní telefon. Zdálo se, že si čte zprávu, obsah si ale nechal pro sebe. Mezi špióny něco potupného. HITCHCOCK byl člověk SIS, ale kurýr, plán vyzvednout Shakhouriho v Doğubayazitu a letadlem jej odvézt z Vanu, to všechno připravila Langley. Wallinger by byl raději riskoval to, že by jej dostal do letadla z letiště Imáma Chomejního do Paříže, se všemi důsledky. Uslyšel cvaknutí Američanova zapalovače a ucítil závan tabákového kouře. Znovu se zadíval k horám. Tank nyní zastavil u kraje horské silnice. Sunul se od krajnice ke krajnici, prováděl obrat jako na Náměstí nebeského klidu. Věž se natočila k severovýchodu, takže hlaveň mířila k Araratu.

„Třeba tam našli Noemovu archu,“ poznamenal Landau, ale Wallinger se nezasmál. Chtěl, aby muž, jehož vyhlížel, byl konečně tu.

Klikání na „Aktualizovat“ v prohlížeči.

Konečně to uviděl. Malá lahově zelená tečka, ve vyprahlé hnědi krajiny sotva viditelná, sunoucí se směrem k tanku. Vozidlo tak nepatrné, že je v dalekohledu skoro nebylo vidět. Wallinger zamrkal, protřel si oči a podíval se znovu.

„Už jsou tady.“

Landau přistoupil k oknu.

„Kde?“

Landau mu podal dalekohled. „Vidíš tank?“

„Jo.“

„Tak jdi nahoru po silnici...“

„OK. Jasně. Vidím je.“

Landau odložil dalekohled a sáhl po videokameře. Sundal krytku objektivu a začal z okna natáčet Mercedes. Do minuty byl vůz tak blízko, že se dal zachytit pouhým okem. Wallinger viděl, jak auto na planině nabírá rychlost a míří k tanku. Dětilo je půl kilometru. Tři sta metrů. Dvě stě.

Wallinger uviděl, jak hlaveň tanku stále směřuje od silnice k Araratu. Když Mercedes projížděl kolem tanku, cosi

jako exploze zvedlo zadní nápravu a neslyšně smýklo vozem vpřed. Mercedes zahalil černý kouř, z motoru vyšlehly plameny a vůz se prudce skulil ze silnice. Nastal druhý výbuch – velká ohnivá koule. Landau tiše zaklel. Wallinger zíral, jako by tomu nemohl uvěřit.

„Co se to sakra stalo?“ řekl Američan a sklonil kameru.

Wallinger se odvrátil od okna

„To mi řekněte vy,“ odvětil.

2

Ebru Eldemová si nevzpomínala, kdy měla naposledy den volna. „Novinář pracuje pořád,“ řekl jí jednou otec. A měl pravdu. Život byl nekončící příběh. Ebru vždycky měla cit pro úhel pohledu a čich na věci, jež by jiní nechali bez povšimnutí. Když hovořila se ševcem, který jí v Arnavutköy spravoval podpatky, přišla na reportáž o vymírajícím drobném podnikání v Istanbulu. Když si poklábosila s pohledným stánkářem z Konye, jenž na místním trhu prodával ovoce, byl z toho článek o zemědělství a ekonomické migraci ve Velké Anatolii. Každé telefonní číslo v jejím osobním seznamu – a to si Ebru myslela, že má lepší kontakty než kterýkoli jiný novinář srovnatelného věku a praxe v Istanbulu – představovalo příběh čekající na převyprávění. Na to, aby jej vynesla na světlo, potřebovala pouze energii a houževnatost.

Tentokrát však Ebru odložila stranou svou neposednost i ctižádost a v neveselé snaze odpočívat aspoň jeden jediný den vypnula mobilní telefon a nechala práci být. Taková oběť! Od osmi ráno – i ranní lenošení byl luxus – do devíti večer se Ebru vyhýbala veškerým e-mailům a facebookovým vzkazům a žila život svobodné devětadvacetileté ženy bez pracovních závazků, jež nemá žádnou jinou povinnost než relaxovat a být šťastná. Většinu dopoledne ovšem strávila praním a urovnáváním chaosu ve svém bytě. Pak si s kamarádkou Banu dopřála skvělý oběd v restauraci Beşiktaş na třídě İstiklal, poté obešla pár obchodů a poohlédla se po nějakých nových

šatech, koupila si nový román Elif Safakové – devadesát stránek z něj přečetla ve své oblíbené kavárně v Cihangiru – a pak zašla s Ryanem na martini do baru Bleu.

Za těch pět měsíců, co se znali, přerostl jejich náhodný, nezávazný poměr v cosi vážnějšího. Zpočátku se jejich schůzky odehrávaly takřka výhradně v ložnici Ryanova bytu ve čtvrti Tarabya, kam – na to by Ebru vzala jed – si vodil rovněž jiné dívky. S žádnou však neměl tak úzký vztah a k žádné nebyl tak otevřený a upřímný. Poznala to ani ne tak ze slov, jež jí šeptal do ucha při milování, jako spíše z toho, jak se jí dotýkal a díval se jí do očí. Později, když se trochu poznali, hodně si povídali o svých rodinách, o turecké politice, o válce v Sýrii, o patové situaci v Kongresu – o všem možném. Ebru překvapila Ryanova vnímavost k politickým problémům a jeho přehled o aktuálním dění. Představil ji svým přátelům. Hovořili o společném cestování, a dokonce o tom, že jeden druhého vezmou na návštěvu ke svým rodičům.

Ebru věděla, že není krásná – každopádně ne tak krásná jako dívky, jež v baru Bleu hledaly ženicha nebo někoho, kdo by si je vydržoval – byla však chytrá a vášnivá a muži na tyto její kvality vždycky reagovali. Když o Ryanovi přemýšlela, připadalo jí, že je *jiný* než všichni ostatní. Toužila samozřejmě po žáru tělesného kontaktu – po muži, který by to s ní uměl a dokázal jí poskytnout rozkoš. Přitahoval ji však také jeho intelekt, jeho energie a to, s jakým citem a respektem s ní jednal.

Dnešní den byl v jejich vztahu typický. V baru Bleu vypili spoustu koktejlů, zašli na večeři do Meyry, povídali si o knihách a o lehkovážnosti Hamásu a Netanjahua. O půlnoci se pak dopotáceli zpátky do Ryanova bytu, a jen co se za nimi zavřely dveře, souložili. Poprvé v obýváku, podruhé v jeho ložnici, kde měl po podlaze rozložené tkané koberce a také stínidlo, dosud nenasazené na stojací lampu za křeslem. Ebru pak zůstala ležet v jeho náruči a myslela na to, že už nikdy nechce jiného muže. Konečně našla někoho, kdo jí rozuměl a s nímž se cítila zcela sama sebou.

Když krátce po druhé ráno Ebru vyklouzla z domu, stále ještě cítila vůni jeho dechu a pot jeho těla. Ryan netečně

chrápal. Taxíkem přijela domů do Arnavutköy, hned se osprchovala a zalezla do postele, odhodlaná pustit se o čtyři hodiny později znovu do práce.

BURAK TURAN Z TURECKÉ STÁTNÍ POLICIE byl přesvědčen, že lidi je možné rozdělit do dvou kategorií: na ty, kterým nevadí brzo vstávat, a na ty, kterým to vadí. Jako životní pravidlo mu to fungovalo. Lidé, se kterými stálo za to ztrácet čas, nechoďili spát hned po zhlédnutí dalšího dílu *Muhteşem Yüzyıl* a v půl sedmé ráno neskákali s úsměvem na tváři z postele. Na takové jste si museli dát pozor. Byli to šílenci, co všechno a všechny dirigují, workoholici a náboženští fanatici. Turan sám sebe řadil do druhé kategorie: byl člověk, který si ze života rád bere to nejlepší, je tvořivý a velkorysý a cítí se dobře v davu lidí. Po práci se kupříkladu rád uvolnil a popíjel čaj a klábosil v Yuthymnu, klubu na Mantıklalu u nákupního centra nedaleko místní policejní stanice. Matka mu obvykle udělala večeři, načež vyrazil do baru a spát šel o půlnoci nebo v jednu, někdy i později. Kdy by jinak člověk měl trochu času pro sebe? Kdy by se seznamoval s děvčaty? Když budete pořád myslet na práci a pořád se budete strachovat, jestli se dost vyspíte, co vám zbude? Burak si byl vědom, že není zrovna tím nejpracovitějším důstojníkem v celých kasárnách, stačilo mu fungovat jen tak na půl plynu a nikam se nedrat – ostatní hoši s lepšími styky už ho v kariéřním postupu předběhli. Ale co na tom? Dokud měl svůj plat a práci a dokud mohl o víkendech navštěvovat Cansu a každou druhou sobotu sledovat na Turk Telekom zápasy Galatasaraye, život stál za to.

Mělo to ale i své stinné stránky. Jak jinak. S přibývajícím věkem se mu nelíbilo dostávat tolik rozkazů, zvláště ne od mladších. K tomu docházelo čím dál častěji. Nastupovala mladší generace, jež ho odsouvala stranou. V Istanbulu bylo příliš mnoho lidí, město zkrátka praskalo ve švech. A pak ty razie za úsvitu, za poslední dva roky jich provedli desítky – obvykle kvůli kurdeckému problému, ale i kvůli něčemu

jinému. Jako dnes ráno. Nějaká novinářka, která psala o Ergenekonu nebo Straně kurdských pracujících – Burak nevěděl přesně. Přišel zkrátka rozkaz, aby ji zatkli. Hoši se o tom bavili v dodávce, když čekali před domem, kde bydlela. Publikuje v *Cumhuriyet*. Eldemová. Když si poručík Metin – vypadal, jako by tři dny nespal – utahoval přezky na vestě, mumlal cosi o „spojení s terorismem“. Burakovi připadalo neuvěřitelné, čemu všemu jsou lidé ochotni uvěřit. Copak neví, jak systém funguje? Eldemová na devadesát procent naštvála někoho z AKP a nějaký Erdoğanův poskok zavětral šanci vyslat zprávu. Lidé kolem vlády takhle fungují všudycy. Člověk si na ně musí dávat pozor. A všichni jsou ranní ptáčata.

Burak a Metin patřili k tříčlennému týmu pověřenému úkolem zatknout Eldemovou v pět ráno. Věděli, co se od nich žádá. Udělat kravál, zburcovat sousedy, k smrti ji vyděsit, odvléct ji do dodávky. Při poslední razii před několika týdny Metin sebral v obýváku nějakého nešťastníka zarámovanou fotografii a hodil ji na zem, asi že chtěl být jako policajti v americké televizi. Proč to všechno ale museli dělat uprostřed noci? Tohle Burak nikdy nepochopí. Proč ji prostě nesebrat, až půjde do práce, proč nezajít do *Cumhuriyet*? Místo toho si musel nastavit ten zatracený budík na půl třetí ráno, ve čtyři se ukázat na okrsku, pak hodinu vysedávat v dodávce s hlavou jako střepe, v tupé únavě z nevyspání, s rozměkklým a ochablým svalstvem i myšlením. V takovém stavu byl Burak podrážděný. Když někdo udělal něco, co mu lezlo na nervy, když řekl něco, co se mu nelíbilo, když razii zdržel nebo způsobil jiný problém, zašlapal by ho do země. Jídlo na to nepomáhalo, čaj také ne. V hladině krevního cukru to nebylo. Prostě nesnášel štrachat se z postele, když zbytek Istanbulu tvrdě spí.

„Čas?“ povídá Adnan. Seděl na sedadle řidiče a nechtělo se mu ani mrknout na hodinky.

„Pět,“ odvětil Burak, protože už chtěl začít.

„Za deset minut,“ opravil ho Metin. Burak po něm šlehl pohledem.

„Serem na to,“ povídá Adnan. „Jde se na věc.“

TO PRVNÍ, CO EBRU Z RAZIE ZAZNAMENALA, byl rámus kousek od obličeje, který vzápětí identifikovala jako zvuk rozkopávaných dveří ložnice. Posadila se na posteli – byla nahá – a začala ječet, protože si myslela, že ji nějaký gang chce znásilnit. Zdálo se jí zrovna o otci a dvou mladých synovcích, a teď byli v její stísněné ložnici tři muži, házeli na ni šaty, křičeli, ať se oblékne, a říkali „zkurvená teroristka“.

Věděla, o co jde. Toho okamžiku se děsila. Všichni to dělali. Všichni cenzurovali svoje slova, pečlivě volili své příběhy, protože jeden nesprávný řádek, závěr nebo náznak stačily, aby člověk skončil ve vězení. Moderní Turecko. Demokratické Turecko. Stále ještě policejní stát. Vždycky to byl policejní stát. A vždycky bude.

Jeden z mužů do ní začal strkat, že prý se moc loudá. Ke své hanbě se dala do pláče. Co udělala špatně? Co napsala? Zakryla se, natáhla si kalhotky, oblékla džíny – napadlo ji, že Ryan jí pomůže. Ryan má peníze a vliv a udělá, co bude v jeho silách, aby ji zachránil.

„Nech to,“ vyštěkl jeden. Pokusila se sáhnout po telefonu. Na policistově odznaku uviděla jeho příjmení: TURAN.

„Chci právníka,“ zaječela.

Turan zavrtěl hlavou.

„Žádný právník ti nepomůže. Teď si kurva oblíkej košili.“

LONDÝN

O tři týdny později

3

THOMAS KELL STÁL U BARU dohromady jen pár vteřin, když se k němu obrátila hospodská, mrkla a řekla: „Jako obyčejně, Tome?“

Jako obyčejně. To nevěstilo nic dobrého. V Ladbroke Arms trávil čtyři večery v týdnu nad pivem Adnams Ghost Ship a společnost mu dělaly jen křížovka v *Timesech* a krabička lehkých winstonek. Jiná alternativa pro špióny v nemilosti zřejmě neexistovala. Před osmnácti měsíci agenta Kella suspendovali a od té doby byl nepřetržitě ve stavu jakési hibernace. Nebyl „out“, ale nebyl ani „in“. O jeho podílu na záchraně života Françoise Malota, syna Amelie Leveneové, vědělo jen pár vybraných velekněží ve Vauxhall Cross. Pro ostatní zaměstnance MI6 byl Thomas Kell stále „svědek X“, důstojník, jenž byl v Kábulu přítomný tvrdému výslechu britského občana americkou CIA a který nebyl schopný zabránit následnému přesunu podezřelého do tajné věznice v Káhiře a poté do gulagu jménem Guantanamo.

„Díky, Kathy,“ řekl a položil na bar pětilibrovou bankovku. Vedle něj stál movitý Němec, listoval víkendovou přílohou *Financial Times* a zobal z misky wasabi hrášky. Kell posbíral své drobné, vyšel ven a usadil se u piknikového stolu pod sálající plynový zářič. Smrákalo se, byla sychravá Velikonoční neděle a hospoda – tak jako celý Notting Hill – skoro prázdná. Většina místních vyrazila z města, bezpochyby do víkendových chalup v Gloucestershiru nebo do lyžařských

areálů ve švýcarských Alpách. Dokonce i udržovaná policejní stanice přes ulici působila ospale. Kell vytáhl balíček winstonek a začal po kapsách hledat zapalovač, zlatý Dunhill s vyrytými iniciálami P. M. – soukromý dárek na památku od Leveneové, jež se loni v září stala ředitelkou MI6.

„Vždycky když si zapálíš cigaretu, můžeš si na mě vzpomnout,“ řekla s tichým smíchem, když mu zapalovač tiskla do dlaně. To byla Ameliina klasická taktika: gesto se zdálo tak intimní a blízké, nakonec však nešlo o nic víc než dárek platonického přátelství.

Kell vlastně nebyl žádný velký kuřák, v poslední době však cigarety dodávaly jeho stále stejným dnům určitý rytmus. Během jedenadvacetileté špiónské kariéry často balíček cigaret používal jako pomůcku: zapálením se dala začít konverzace, kouření mohlo agentovi ulevit. Nyní cigarety patřily k proprietám jeho osamělého života. Důsledkem bylo, že už se necítil zrovna fit a utrácel mnohem víc peněz. Ráno po probuzení většinou kašlal, jako by měl vypustit duši, a hned nato sáhl po další nikotinové vzpruze do nového dne. Zjistil ale, že bez cigaret už nedokáže fungovat.

Kell žil v tom, co bývalí kolegové nazývali „země nikoho“ raného středního věku, v prázdnou po práci, o kterou přišel, a po manželství, jež se mu zhroutilo. Jeho žena Claire o Vánocích konečně požádala o rozvod a začala nový život s Richardem Quinnem, dvakrát rozvedeným Peterem Panem hedgeových fondů s domem za čtrnáct milionů liber na Primrose Hill a třemi dospívajícími syny na St Paul's. Ne že by Kell rozchodu litoval nebo že by Claire zazlival, jak si zvýšila životní standard. Spíše cítil úlevu, že už není vázán ve vztahu, který ani jednoho z nich nečinil šťastným. Doufal, že tenhle Frantík Jebák – jak Quinnovi láskyplně říkal – přinese Claire naplnění, po kterém toužila. Mít za muže špióna, řekla mu jednou, to je jako být vdaná jen za půlku člověka. V jejích očích od ní byl fyzicky i citově oddělen už celé roky.

První lok piva. Byla to ten večer Kellova druhá pinta a chutnala mýdlověji než první. Zahodil zpola vykouřenou cigaretu do ulice a vytáhl svůj iPhone. Zelená ikonka „zprávy“ byla prázdná. Obálka „pošta“ rovněž. Po půl hodině byl

hotov s křížovkou v *Timesech* a román, který měl rozečtený, *Vědomí konce* od Juliana Barnese, zůstal doma na kuchyňském stole. Podle všeho mu nezbývalo nic jiného než popíjet pivo a pozorovat ospalou ulici. Občas projelo auto nebo prošel někdo místní se psem, ale jinak byl Londýn nezvykle tichý. Bylo to jako naslouchat městu, a přitom mít na uších sluchátka. Podivné ticho jen stupňovalo Kellův pocit neklidu. Neměl sklony k sebelítosti, také však nechtěl trávit příliš mnoho večerů osamělým popíjením na terase nějaké lepší hospody v západním Londýně a čekáním na to, zda mu Amelie Leveonová vrátí práci. Úřední vyšetřování případu svědka X se vlekle. Skoro dva roky žil Kell v napětí, zda bude zproštěn všech obvinění, nebo zda bude předhozen jako obětní beránek. Kromě třítýdenní operace na záchranu Ameliina syna Françoise minulého léta a měsíční detektivní práce na smlouvu pro jednu soukromou zpravodajskou firmu v Mayfair už byl příliš dlouho mimo hru. Chtěl zpátky do práce. Chtěl být zase špión.

A tu se stal zázrak. Jeho iPhone se rozsvítil. „Amelie L3“, objevilo se na displeji. Bylo to jako znamení od Boha, v něhož Kell stále občas věřil. Přijal hovor dřív, než se stačilo ozvat první zazvonění.

„Já o vlku a vlk...“

„Tome?“

Hned poznal, že něco není v pořádku. Ameliin obvykle autoritativní hlas byl rozechvělý a nejistý. Volala mu ze svého soukromého čísla, a ne z pevné linky či služebního zašifrovaného telefonu. Muselo to být něco osobního. Kell si zprvu pomyslel, že se něco stalo Françoisevi nebo že Ameliin muž Giles zahynul při autonehodě.

„Jde o Paula.“

To mu vyrazilo dech. Věděl, že nemluví o nikom jiném než o Paulu Wallingerovi.

„Co se stalo? Co je s ním?“

„Zabili ho.“

4

NA HOLLAND PARK AVENUE SI KELL VZAL TAXI a za dvacet minut byl před Ameliiným domem v Chelsea. Chystal se už zazvonit, když na něj ztráta Wallingera dolehla tak, že se mu až sevřelo srdce a musel se chvilku vzpamatovávat. Do SIS přišli oba při stejném náboru. Spolu stoupali v hierarchii vzhůru jako dva bratři na dlouhé trati a spolu procházeli různými posty za mořem, tak jak se naskýtal v situaci po konci studené války. Wallinger, arabista o devět let starší než Kell, sloužil v Káhiře, Rijádu, Teheránu a Damašku, až mu Amelie přihrála špičkové místo v Turecku. Kell absolvoval dráhu, jež mu připadala jakoby paralelní, stínová dráha mladšího bratra – pracoval v Nairobi, Bagdádu, Jeruzalémě a Kábulu – a jak roky ubíhaly, následoval Wallingera v jeho cestě vzhůru. Když se teď ohlížel do Markham Street, vybavilo se mu to čtyřiatřicetileté zázračné dítě, s nímž se poprvé setkal na podzim roku 1990 ve výcvikovém kurzu pro nováčky, a také Wallingerovy úspěchy, jeho intelekt a ambice, jež o tolik převyšovaly ty Kellovy.

Kell však nepřijel pracovně. Nepospíchal k Amelii proto, aby jí poskytl věcnou radu ohledně politických a strategických důsledků Wallingerovy předčasné smrti. Byl tu jako přítel. Thomas Kell v SIS patřil k nemnoha lidem, kteří znali pravdu o vztahu Amelie Leveneové a Paula Wallingera. Byli milenci po mnoho let, jejich vztah mnohokrát skončil

a mnohokrát pak zase pokračoval. Začal už někdy koncem devadesátých let, i když on byl ženatý a ona vdaná, a trval až do doby, kdy byla Amelie vybrána za šéfkku.

Zazvonil, zamával do bezpečnostní kamery, uslyšel zabzučení zámku. V atriu nikdo nehlídkoval, žádná ochranka nedržela službu. Amelie je nejspíš přesvědčila, ať si dají volno. Jako ředitelka měla samozřejmě přidělený služební byt. Tenhle dům však patřil jejímu manželovi. Kell nečekal, že Gilese Levenea zastihne doma. Pár žil nějakou dobu odděleně, Giles trávil většinu času v Ameliině domě v Chalke Valley nebo pátral po stále nových a nových větvích svého rodokmenu, sahajících až do Kapského města, Nové Anglie a na Ukrajinu.

„Jsou z tebe cítit cigarety,“ řekla, když otevřela dveře do haly a nastavila mu pevnou, bledou tvář k polibku. Měla na sobě džíny, volný kašmírový svetr a ponožky, ale boty ne. Její oči se zdály čisté a jasné, i když Kell předpokládal, že plakala. Tvář se jí leskla čerstvými slzami.

„Giles je doma?“

Amelie rychle zachytila Kellův pohled a zarazila se, jako by váhala, zda odpovědět po pravdě.

„Rozhodli jsme se zkusit rozlukou.“

„Kristepane, promiň.“

Ta zpráva v něm vyvolávala protichůdné reakce. Bylo mu líto, že Amelii čeká zkušenost zvláštní agonie rozvodu, zároveň však byl rád, že se zbaví Gilese, muže tak nudného, že se mu v kuloárech Vauxhall Cross přezdívalo Kóma. Oba do manželství vstupovali do značné míry proto, že jim to tak vyhovovalo: Amelie chtěla stabilního muže, který se drží vzhůru, má spoustu peněz a nebude jí bránit v cestě nahoru. Pro Gilese byla Amelie poklad, protože měla přístup do lepší londýnské společnosti. Stejně jako Kell a Claire nemohli mít děti. Kell měl podezření, že náhlé objevení Ameliina syna Françoise před osmnácti měsíci bylo pro vztah poslední kapkou.

„Ano, je to velká škoda. Pro nás oba to ale bude nejlepší. Dáš si něco k pití?“

Tohle byl zkrátka její styl. *O tomhle se, Tome, nebudeme bavit. Moje manželství je moje soukromá věc.* Když ho vedla

do obývacího pokoje, Kell se kradmo podíval na její levou ruku. Pořád měla snubní prsten, určitě proto, aby ve Whitehallu učinila přítrž fámám.

„Whisky, prosím,“ požádal.

Amelie sáhla do příborníku a otočila se k němu s prázdnou sklenkou. Kývla a pousmála se jako někdo, kdo poznal melodii oblíbené písně. Kell uslyšel zachrastění ledové kostky ve sklenici a pak kloktavý zvuk nápoje. Věděla, jak to má rád: na tři prsty a potom trošku vody navrch.

„A jak ty?“ zeptala se a podala mu sklenku. Myslela na Claire a na jeho rozvod. Oba teď patřili do stejného klubu.

„Všecko při starém,“ odvětil. Připadal si jako muž na konci schůzky, který byl pozván na kávu a teď se snažil konverzovat. „Claire je s Frantíkem Jebákem. Já sedím doma v Holland Parku.“

„V Holland Parku?“ otázala se užasle. Bylo to, jako by Kell na společenském žebříčku postoupil o pár stupňů výš. Trochu ho mátklo, že Amelie ještě neví, kde bydlí. „A ty si myslíš...“

Přerušil ji. Zpráva o Wallingerově smrti jako by visela někde mezi nimi ve vzduchu. Nechtěl ji dál obcházet.

„Poslyš, je mi líto to s Paulem.“

„Netrap se. Jsi moc hodný, žes přijel.“

Bylo mu jasné, že poslední hodiny trávil vzpomínáním na všechny ty chvíle, jež s Wallingerem prožila. Co si milenci nakonec jeden o druhém pamatují? Oči? Dotek? Oblíbenou báseň nebo píseň? Amelie si téměř doslova pamatovala rozhovory, měla fotografickou paměť na tváře, obrazy, události. Jejich vztah byl teď palácem vzpomínek, jímž mohla bloumat a vybavovat si je. V jejich vztahu šlo o víc než o vzrušení z nevěry – Kell to věděl. V jednu chvíli, v okamžiku vzácné otevřenosti, se Amelie Kellovi svěřila, že Paula miluje a chce opustit Gilese. Zrazoval ji od toho. Ne ze žárlivosti, ale protože mu byla známa Wallingerova pověst sukničkáře a obával se, že jakmile se vztah provalí, zničí to její kariéru i štěstí. Přemítal, jestli uposlechnutí jeho tehdejší rady nyní nelituje.

„Byl v Řecku,“ začala. „Na Chiu. To je ostrov. Netuším proč. Josephine s ním nejela.“

Josephine byla Wallingerova žena. Když s ním netrávila čas v Ankaře nebo se nezdržovala na rodinné farmě v Cumbrii, bydlela necelou míli od Amelie v malém bytě na Gloucester Road.

„Dovolená?“ otázal se Kell.

„Předpokládám.“ Amelie si také nalila whisky a napila se. „Najal si letadlo. Víš, jak měl rád létání. Zúčastnil se schůze ředitelství v Athénách a cestou domů se zastavil na Chiu. Zpátky do Ankary letěl Cessnou. Na stroji muselo dojít k nějaké závadě. Technické chybě. Trosky se našly asi sto mil severovýchodně od Izmiru.“

„Tělo ne?“

Kell viděl, jak sebou Amelie trhla a ušklíbl se nad svou vlastní necitelností. Jeho tělo bylo její tělo. Nebylo to tělo kolegy, ale tělo milence.

„Něco se našlo,“ řekla a jemu se při té představě udělalo nevolno.

„Promiň.“

Přistoupila k němu a objali se, sklenky přitom nemotorně drželi u boku – jako by začali tanec bez rytmu. Kell si pomyslel, že Amelie se teď rozpláče, ale když se odtáhla, viděl, že je naprosto klidná.

„Pohřeb je ve středu,“ pravila. „V Cumbrii. Napadlo mě, jestli bys nejel se mnou.“

5

AGENT, kterého důstojník vnější rozvědky SVR Alexander Minasian znal pod krycím jménem KODAK, měl nejen téměř dokonalou konverzační, ale i fotografickou paměť, kterou jeden kolega obdivně označil výrazem „jako ostrá fotka“. S končící zimou a nadcházejícím jarem v Istanbulu byly jeho signály Minasianovi stále častější. KODAK si vzpomínal, jak spolu skoro před třemi lety hovořili v hotelu Grosvenor House v Londýně:

Každý den mezi devátou a půl desátou ráno a mezi sedmou a půl osmou večer budeme mít v čajovně svého člověka. Něko-ho, kdo zná vaši tvář, kdo zná signál. Zařídít to pro nás není problém. Postarám se o to já. Až budete pracovat v Ankaře, bude to fungovat stejně.

KODAK odcházel z bytu mezi sedmou a osmou ráno, nepodnikal žádná viditelná protisledovací opatření, jel svým vozem nebo – to častěji – taxíkem na třídu Istiklal Caddesi, prošel uličkou naproti ruskému konzulátu, zašel do čajovny a posadil se. Anebo v obvyklou dobu odešel z práce, vlakem zajel do centra, prošel pár knihkupectví a obchodů s oděvy na Istiklalu a pak se v domluvenou dobu zastavil na sklenku čaje.

Vždycky, když pro mne budete mít nějaké dokumenty, postačí, když v ty hodiny zajdete do čajovny a ukážete se nám. Nemusíte vědět, kdo vás sleduje. Nemusíte se rozhlížet po známých obličejích. Prostě mějte na sobě dohodnuté znamení,

dejte si čaj nebo kávu a my vás uvidíme. Můžete sedět uvnitř nebo venku, to je jedno. Vždycky tam někdo bude.

KODAK samozřejmě nemínil vytvořit nějaké schéma. Vždycky, když se vyskytl poblíž Taksimu, zašel do čajovny pod záminkou procvičování turečtiny s hezkými mladými servírkami, aby si zahrál vrhcáby nebo aby si prostě četl knihu. Pravidelně navštěvoval i jiné čajovny v té čtvrti, jiné restaurace a bary, a často záměrně volil téměř identické oblečení.

Pokud vám to vyhovuje, vezměte si s sebou nějakého přítele. Vezměte někoho, kdo neví, oč se jedná! Když tam budete a uvidíte někoho odcházet, nechodte za ním. Rozhodně ne. Bylo by to nebezpečné. Nebudete vědět, koho jsem za vámi poslal. Nebudete vědět, kdo by ho mohl sledovat, stejně jako nebudete vědět, kdo by mohl sledovat vás. Proto nezanecháváme stopy. Už žádné značky křídou na zdi. A žádné nálepky. Vždycky jsem preferoval statický systém, něco, čeho si nikdo nevšimne, leda oko, které je na to vycvičené. Pohyb vázy s květinami v pokoji. Kolo, které se objeví na balkoně. Dokonce i barva ponožek! To všechno se dá použít k vyslání signálu.

KODAK měl Minasiana rád. Obdivoval jeho odvahu, jeho instinkty, jeho profesionalitu. Spolu mohli udělat velký kus práce. Spolu mohli hodně změnit. Měl však pocit, že ten Rus je občas poněkud melodramatický.

Kdybyste měl dojem, že jste byl odhalen, nechodte ani do čajovny, ani na smluvená místa v Ankaře. Obstarejte si nebo si půjčte mobil a pošlete mi SMSkou slovo BEŞIKTAŞ. Kdyby to z jakéhokoli důvodu nebylo možné – protože by nebyl signál nebo jste nesehnal telefon –, jděte do budky nebo na jinou pevnou linku, a jakmile se naváže spojení, to slovo řekněte. Když se spojíme my s vámi a to slovo použijeme, pak si myslíme, že vaše práce pro nás byla prozrazena a měl byste opustit Turecko.

KODAKOVI připadalo velice nepravděpodobné, že by ho někdy mohli podezírat ze zrady, nebo dokonce že by mohl být přistižen při předávání tajných informací SVR. Na to byl příliš mazaný, příliš opatrný a příliš pečlivě za sebou zametal stopy. Místa schůzek a instrukce pro krizovou situaci si však zapamatoval a do paměti si uložil i související čísla.

V případě prozrazení jsou tři potenciální místa schůzky. Když řeknete BEŞIKTAŞ JEDNA, kontaktní osoba se s vámi setká na nádvoří Modré mešity v dohodnutou dobu. Osloví vás a vy půjdete za ní. Pokud budete považovat Turecko za nebezpečné pro svou osobu, překročíte hranice do Bulharska se vzkazem BEŞIKTAŞ DVA. Za žádných okolností se nepokoušejte nasednout na letadlo. Kontaktní osoba vás v dohodnutou dobu osloví v baru hotelu Grand v Sofii. Za výjimečných okolností, pokud budete mít dojem, že musíte přejít hranice na bývalé sovětské území, kde budete více v bezpečí a snáz se dostanete do Moskvy, jeďte lodí z Istanbulu. V Oděse budete vždy vítáni. Šifra pro krizovou schůzku je BEŞIKTAŞ TŘI.

6

THOMAS KELL SI NÁHLE UVĚDOMIL, že počet pohřbů, jichž se za poslední kalendářní rok zúčastnil, převýšil počet svateb. Při cestě s Amelií na sever v narvaném vagonu první třídy z nádraží Londýn Euston měl pocit, že změna v jeho životě nastala takřka přes noc: jednu chvíli byl mladý muž v žaketu házející každý třetí víkend v létě konfety na natěšené páry, a pak se nějak proměnil ve špiónského veterána po čtyřicítce, který létá z Kábulu, aby pochoval kamaráda nebo příbuzného, jenž zemřel na rakovinu nebo se upil. Jak se tak rozhlížel po vagonu, měl úplně stejný pocit: byl starší než skoro všichni kolem něj. Co se to s těmi uplynulými roky stalo? I ten průvodčí se zřejmě narodil až po pádu Berlínské zdi.

„Vypadáš unaveně,“ podotkla Amelie, když vzhledla od komentáře v *Independentu*. Měla poloviční brýle na čtení, takže skoro vypadala na svůj věk.

„Tak to ti děkuju,“ odvětil Kell.

Seděla naproti němu u stolku s nedojedenými croissanty a odloženými kelímky od kávy. Vedle ní, lhostejná k Ameliině hodnotě a postavení, seděla studentka se zářivou pletí a lístkem do Lancasteru s příplatkem a hrála solitaire na tabletu od Samsungu. Obě seděly proti směru jízdy, zatímco za oknem ubíhaly anglické řeky a pole. Kell se tísnil u okna a snažil se nedotýkat stehna tělnaté obchodnice, jež ustavičně usínala nad Trollopeovým románem. Měl sbalenou cestovní tašku, protože hodlal na severu pobýt několik dní. Proč se

trmáčet do Londýna, když může bloumat po Cumbrii a jíst v L'Enclume jídlo oceněné dvěma michelinskými hvězdami? Doma v Holland Parku ho nic a nikdo nečekal. Jen hospoda Ladbroke Arms a další pinta Ghost Ship.

Kell měl tmavý společenský oblek, bílou košili a černou kravatu. Amelie si vzala tmavomodrý kostým a černý svrchník. Když šli prestonským nádražím, jejich pohřební oblečení tu a tam přitáhlo účastný pohled. Amelie objednala na účet SIS taxi a o půl dvanácté se už procházeli po Cartmelu jako nějaký manželský pár. Kell se ubytoval ve svém hotelu a Amelie několikrát zavolala do Londýna, aby se ujistila, že všechno funguje bez problému.

V hostinci uprostřed vesnice zrovna jedli kuřecí koláč, když si Kell všiml George Truscotta objednávacího si u baru jedno malé světlé. Jako asistent ředitele býval Truscott kandidátem na nástupce Simona Haynese na ředitelském postu, jenže Amelie jej o tuhle prémii připravila. Právě Truscott, ztělesněný byrokrat s neukojitelnými ambicemi, schválil Kellovu přítomnost u výslechu Yassina Gharaniho a Truscott také více než jiní kolegové Kella s potěšením předhodil vlkům, když tajná služba potřebovala obětního beránka za hřích v podobě mimořádného převozu občana. Okamžitě po nástupu do funkce Amelie vyslala Truscotta do Bonnu s vějičkou špičkového postu v Německu. Od té doby ho neviděli.

„Amelie!“

Truscott šel od baru k nim a své malé pivo si nesl jako student, který se během nováčkovského týdne učí pít. Kell zauvažoval, zda stojí za to skrývat své opovržení vůči člověku, který mu zničil kariéru, vyloudil ale úsměv, z velké části z respektu k vážnosti chvíle. Amelie, pro kterou bylo předstírání loajality a náklonnosti přirozené jako mrkání, vstala a vřele potřásla Truscottovi rukou. Kolemjdoucí, který by se zadíval směrem k jejich stolu, by si nejspíš pomyslel, že ho oba rádi vidí.

„Nevěděla jsem, že přijedeš, Georgi. Letěl jsi z Bonnu?“

„No, vlastně z Berlína,“ odvětil Truscott a mazaně tak naznačil, jak nesmírně závažnou práci v oblasti tajných informací vykonává. „A jak se máš ty, Tome?“

Kell velmi dobře viděl do soukolí Truscottovy bezcitné a přitom opatrnoučké mysli, jež se za otázkou skrývala. S tímhle vychytralým a zároveň neukojitelně ambiciózním člověkem tak dlouho zápasil v posledních měsících své kariéry. Truscottovy myšlenky by se klidně mohly vynořit jako bubliny nad jeho úzkou bílou pleší. *Proč je Kell s Leveneovou? Zařídila, aby už nebyl u ledu? Svědkovi X se dostalo odpuštění?* Kell postřehl záchvěv paniky v Truscottově ničemné a prázdné duši, jeho hluboký strach, že Amelie Kella udělá šéfem v Ankaře, kdežto on zůstane ve stojatých vodách Bonnu. V čase asijského restartu a arabského jara se studená válka a EU ocitly na vedlejší koleji.

„Jé, podívejte se, tamhle je Simon.“

Amelie uviděla Haynese, jak vychází z toalet. Její předchůdce nasadil zářivý úsměv, který okamžitě zmizel, jakmile uviděl Kella a Truscotta tak blízko sebe. Amelie ho nechala, aby ji políbil na tváře, a pak přihlížela, jak špióni neohrabane navazují hovor. Všelijaké otřepané fráze a kliše, jimiž jej Haynes přivítal, Kell nebral nijak vážně. Ano, s Paulem to je velká tragédie. Ne, Kell stále ještě nenašel práci v soukromém sektoru. Samozřejmě že je frustrující, že vyšetřování opět uvízlo na mrtvém bodě. Netrvalo dlouho a Haynes se odporoučel směrem ke cartmelskému převorství. Truscott klusal po jeho boku, jako by věřil, že Haynes může ovlivnit jeho kariéru.

„Simon chtěl za Paula pronést smuteční řeč,“ poznamenala Amelie, když si oblékala kabát a zároveň kontrolovala svůj vzhled v zrcadle. Kuřecí koláč už dojedli a účet zaplatili. „Zřejmě si nemyslel, že by to mohl být problém. Musela jsem to zarazit.“

Poté, co minulý podzim obdržel od prince Charlese rytířský titul, se Haynes začal objevovat na literárním festivalu The Sunday Times, účastnil se debat organizace Intelligence Squared v Královské geografické společnosti a nadšeně vyjmenovával své oblíbené nahrávky na *Desert Island Discs*. Stal se tak úplně prvním bývalým šéfem tajné služby, který ze své předešlé kariéry profitoval, a to jak komerčně, tak ve smyslu své osobní veřejné prezentace. Haynesova smuteční řeč

na Wallingerově pohřbu by znamenala, že přátelé a sousedé shromáždění v Cartmelu a považující zesnulého za pouhého kariérního diplomata či dokonce bohatého farmáře, pochopí, že byl ve skutečnosti špión.

„Je to zlozvyk, který jsme si osvojili v tajné službě,“ pokračovala Amelie. Na krku měla zlatý náhrdelník a letmo se dotkla řetízku. „Jako další přijdou na řadu memoáry. Kam se poděla *zdrženlivost*? Proč by Simon prostě nemohl jít pracovat k British Petroleum jako každý druhý?“

Kell se usmál, zároveň však zauvažoval, jestli mu Amelie nedává tiché varování: *Žádnou publicitu pro svědka X*. Copak ho nezná dost dobře na to, aby věděla, že by nikdy nezradil tajnou službu, natož aby zklamal její důvěru?

„Jsi připravená?“ otázal se jí, když zamířili ke dveřím. Kell měl sklenku vína Rioja – dopil a položil na stůl pár mincí jako spropitné. Amelie zachytila očima jeho pohled a na okamžik se zdála zranitelná vůči tomu, co mělo přijít. Když vyšli do průzračného odpoledního svitu, krátce stiskla jeho ruku a řekla: „Drž mi palce.“

„Zvládneš to,“ odpověděl. „Štěstí jsi nikdy nepotřebovala.“

MĚL SAMOZŘEJMĚ PRAVDU. Krátce po třetí hodině, když shromáždění povstalo, aby pozdravilo přicházející Josephine Wallingerovou, Amelie zaujala důstojnou pózu hlavy a šéfky a řeč jejího těla ani náznakem neprozradila, že by ten, kvůli němuž přišly tři stovky smutečních hostů, pro ni byl víc než jen kolega, jehož si vážila. Kell měl ovšem během bohoslužby zvláště nezúčastněný pocit. Zpíval chvalozpěvy, poslouchal čtení, příkyvoval při farářově smuteční řeči, jež vzdávala patřičně mlhavý hold „nezištnému a skromnému muži věrně sloužícímu své vlasti“. A přece byl Kell neklidný. Později, když se prodíral ke hrobu, uslyšel, jak nějaký smuteční host, jehož neviděl, vyslovil jméno „Hammarskjöld“ a bylo mu jasné, že konspirační teorie nabírá tempo. Dag Hammarskjöld byl Švéd a generální tajemník OSN, který zahynul v roce 1961 při

leteckém neštěstí během cesty kvůli zajištění mírové dohody, jež měla zabránit občanské válce v Kongu. Hammarskjöldův DC 6 se zřítíl do lesa v bývalé Rhodesii. Někteří tvrdili, že letadlo sestřelili žoldnéři, jiní zase, že za sabotáží letu stála samotná SIS spolu se CIA a jihoafrickou tajnou službou. Když se Kell v neděli o Wallingerovi dověděl, neodbytně se mu vnucoval pocit, že v pozadí se skrývá nějaká špinavá hra. Nedokázal přesně říct, proč ten pocit má – až na to, že pokud šlo o předletové kontroly, Paula vždycky znal jako puntičkářského, téměř paranoidního pilota. Šeptem vyslovená zmínka o Hammarskjöldovi ho však v jeho podezření utvrdila. Jak se tak rozhlížel po anonymních tvářích špiónů, přízračích dávných operací tuctu různých tajných služeb, Kell tušil, že někdo na tomhle hřbitově plném lidí ví, proč letadlo Paula Wallingera spadlo.

Smuteční hosté, snad dvě stě mužů a žen, se vlekli kupředu a tvořili kolem hrobu neurčitý obdélník, v deseti řadách po každé straně. Kell viděl důstojníky CIA, zástupce kanadské tajné služby, tři lidi z Mossadu a také kolegy z Egypta, Jordánska a Turecka. Když farář odříkával modlitbu, Kell v duchu ohledával vrstvy tajností tvořících se kolem špióna jako strup a přemítal, jakého hříchu se Wallinger dopustil, jakou zradu odhalil, že ho to stálo život. Tlačil snad příliš na Sýrii a Írán? Překazil operaci SVR v Istanbulu? A proč Řecko, proč Chios? Třeba je oficiální verze správná: na vině je technická závada. A přece se Kell nemohl zbavit pocitu, že jeho přítel byl zavražděn. Vůbec nebylo nepravděpodobné, že letadlo někdo sestřelil. Když spouštěli Wallingerovu rakev, pohlédl vpravo a uviděl Amelii, jak si utírá slzy. Dokonce i Simon Haynes se zdál zdrcen zármutkem.

Kell zavřel oči. Uvědomil si, že poprvé po dlouhých měsících se tiše modlí. Pak se odvrátil od hrobu a cestou zpátky ke kostelu přemítal, zda na nějakém pohřbu SIS za dvacet let někdo na venkovském hřbitově vysloví šeptem slovo „Wallinger“ jako zkratku pro vraždu a kamufláž.

Ani ne po hodině zamířily zástupy smutečních hostů na Wallingerovu farmu – pro smuteční slavnost tam byla přichystána stodola poblíž hlavní budovy. Na improvizovaných stolech na podpěrách čekaly spousty koláčků a bílých trojúhelníkových sendvičů se sýrem. K dispozici bylo víno a whisky a dvě starší dámy z vesnice podávaly špičkám transatlantické zpravodajské komunity čaj a Nescafé. Bývalí kolegové Kella zdravili se směsicí nadšení a lítosti, většina však byla příliš prohnaná a vypočítavá, než aby srdečně dala najevo, že s debaklem svědka X soucítí. Jiní se z tamtamů tajné služby doslechli o Kellově rozvodu a kladli mu útěšně ruku na rameno, jako by truchlil nebo mu diagnostikovali nevyléčitelnou nemoc. Neměl jim to za zlé. Co jiného by lidé měli v takové situaci dělat?

Květiny nakladené na Wallingerovu rakev byly nyní umístěny do jednoho kouta stodoly. Kell postával venku a kouřil cigaretu, když uviděl Wallingerovy děti – syna Andrewa a dceru Rachel –, jak se sklánějí nad květinovými dary, čtou si kartičky a některé si navzájem ukazují. Mladšímu z nich Andrewovi bylo dvacet osm a pracoval prý v Moskvě jako bankéř. Starší Rachel už Kell neviděl přes patnáct let, a když u hrobu podpírala matku, zaskočila ho její důstojnost a půvab. Andrew zoufale oplakával ztraceného otce, zatímco Josephine zírala do černého hrobu, zcela strnulá. Kell usoudil, že nejspíš po prášcích. Rachel však zachovala záhadný klid, jako by znala tajemství, díky němuž si uchovala pokojnou mysl.

Zamáčkl cigaretu a napůl ucha poslouchal místního farmáře vyprávějícího rozvláchnou historku o větrných farmách, když postřehl, že Rachel se sklonila a vytáhla kartičku připravenou k malé kytici na protější straně stodoly. Stála sama několik metrů od Andrewa, Kell však jasně viděl její tvář. Viděl, jak pohled jejích tmavých očí při čtení kartičky zpřísněl a jak jí tváře zrudly hněvem.

To, co udělala vzápětí, jej šokovalo. Sklonila se, rychlým švihem zápěstí mrštila květinami, jež s neslyšným žuchnutím narazily na bílou zeď. Kartičku pak Rachel zastrčila do kapsy kabátu a vrátila se k Andrewovi. Nic neřekla. Jako by do toho, co viděla, nechtěla bratra zatahovat. Po chvíli se

Rachel otočila a vracela se kolem stolů, načež ji zastavila žena středního věku v černém klobouku. Kell měl dojem, že kromě něho tu scénu nikdo neviděl.

Ve stodole začalo být horko a Rachel si po několika minutách sundala kabát a přehodila ho přes židli. Neustále si povídala s hosty, kteří si přáli vyjádřit jí soustrast. V jednu chvíli se rozesmála a všichni muži se otočili a zadívali se na ni. O Rachel se v tajné službě povídalo, že je krásná a inteligentní. Kell si vybavoval, jak dva mužští kolegové, kteří připravovali vánoční večírek, na ni dělali narážky. Byla ale jiná, než jak si ji představoval. V jejím chování bylo cosi důstojného a ráznost, s níž zlikvidovala květiny, soudnost, s níž zvládala své emoce a neztrácela ze zřetele okolní prostředí, to vše na Kella zapůsobilo.

Po nějaké době se vydala na druhý konec stodoly. Stála nejméně patnáct metrů od kabátu. Kell, v ruce talíř se sendvičem a koláčkem, zamířil k židli, sundal si svůj vlastní kabát a přehodil jej přes židli vedle Rachelina. Zároveň sáhl do její vnější kapsy a vytáhl kartičku.

Pohlédl na druhý konec stodoly. Rachel ho neviděla. Stále byla zabrána do hovoru zády k židli. Kell rychle vyšel ven, přešel příjezdovou cestu a vstoupil do domu Wallingerových. V hale se motalo pár lidí – hostů hledajících koupelnu, personálu nosícího jídlo a pití z kuchyně do stodoly. Kell se jim vyhnul a šel nahoru.

Dveře koupelny byly zamčené. Potřeboval místo, kde by ho nikdo nerušil. Zahlédl plakáty Pearl Jam a Kevina Pietersena v místnosti dál v chodbě – zamířil tam a ocitl se v Andrewově pokoji. Nad dřevěným stolem visely zarámované fotografie z času jeho studií na Etonu a také různé čepice a sportovní trofeje. Kell za sebou zavřel dveře. Vytáhl z kapsy kartičku a otevřel ji.

Text byl psán v nějakém východoevropském jazyce, Kell předpokládal, že v maďarštině. Napsaný byl rukou na malém bílém kartonu s vytištěnou modrou květinou v pravém horním rohu.

Szerelmem. Szívem darabokban, mert nem tudok Veled lenni soha már. Olyan fájó a csend amióta elmentél, hogy még hallom a lélegzeted, amikor álmodban néztelek.

Rozuměla tomu Rachel? Kell položil kartičku na postel a vytáhl svůj iPhone. Text ofotil, vyšel z pokoje a vrátil se do stodoly. Rachel nikde neviděl, a tak ze židle sundal svůj kabát a kartičku vrátil do kapsy jejího kabátu. Měl ji nanejvýš pět minut. Když se otáčel, uviděl ji, jak se vrací do stodoly a jde za matkou. Kell zamířil ven na cigaretu.

Amelie stála sama před domem jako někdo, kdo po večírku čeká na taxi.

„Co jsi měl v plánu?“ zeptala se ho.

Kell si zprvu myslel, že ho zahlédla, jak vytahuje kartu. Pak z Ameliina výrazu pochopil, že se obecně vyptává na jeho život.

„Myslíš poslední dobou? V Londýně?“

„Ano, poslední dobou.“

„Chceš upřímnou odpověď?“

„Samozřejmě.“

„Srát na všechno.“

Amelie na Kellovu otevřenost nezareagovala. Obyčejně by se usmála nebo by se na oko zatvářila pohoršeně. Byla však vážná, jako by konečně vyřešila problém, který ji už dlouho trápil.

„Takže jsi v posledních týdnech neměl co na práci?“

Kell pocítil záchvěv optimismu – jako by se jeho karta obracela. *Tak se zeptej*, říkal v duchu. *A vrať mě zpátky do hry.* Zadíval se přes údolí s linkami kamenných zídek a vzdálenými ovce a myslel na dlouhá odpoledne strávená oprašováním své arabštiny v SOAS, na dovolenou, kterou strávil sám v Lisabonu a Bejrútu, na kurz irské poezie dvacátého století, který absolvoval na City Lit.

„Mám pro tebe práci,“ pravila. „Zmínila bych se už dřív, ale před pohřbem se mi to nezdálo vhodné.“

Kell uslyšel křupání šterku – kdosi šel směrem k nim přes příjezdovou cestu. Doufal, že nabídka přijde dřív, než je někdo v půli hovoru přeruší. Nechtěl, aby si to Amelie rozmyslela.

„Co je to za práci?“

„Jel bys kvůli mně na Chios? Do Turecka? Zjistit, co Paul před smrtí chystal?“

„Ty *nevíš*, co chystal?“

Amelie pokrčila rameny. „Ne všechno. V osobní rovině. To člověk nikdy neví.“

Kell pohlédl na mokrou zem a s pokrčením ramen přisvědčil. Většinu svého pracovního života věnoval úkolu prověřování soukromí, a nakonec – co člověk ví o pohnutkách a myšlenkách těch nejbližších?

„Paul neměl žádné operační důvody jet na Chios,“ pokračovala Amelie. „Josephine si myslí, že tam jel pracovně, expositura ale nevěděla, že tam jede.“

Kell usuzoval, že Amelie předpokládá něco, co bylo vzhledem k Wallingerově pověsti a minulosti pravděpodobné: že na ostrově byl s nějakou ženou a že pečlivě zametal stopy.

„Dám Ankaře vědět, že přijedeš. Červený koberec, volný přístup všude. Totéž v Istanbulu. Dají ti k dispozici všechny důležité svazky.“

Bylo to jako dostat po prohlídce zdravotní potvrzení. Kell na ten okamžik čekal celé měsíce.

„To bych mohl,“ řekl.

„Máš plný plat, že ano? Od Francie, vid’?“

Byla to čistě řečnická otázka.

„Dostaneš řidiče a všechno potřebné. Zařídím, abys tam měl krycí identitu, budeš to potřebovat.“

„*Budu* to potřebovat?“

Vypadalo to, jako by si Amelie nechávala pro sebe nějakou zásadní informaci. Kell si uvědomil, že neví, do čeho se pouští.

„Úplně nezbytné to není,“ odvětila, její následující poznámka však jen posílila podezření, že ve hře je cosi jiného.

„Prostě si jen dávej pozor na Amíky.“

„Co tím myslíš?“

„To se dozvíš. Teď by to bylo složité vysvětlování.“

Překvapila ho naléhavost, s níž mluvila.

„Co přede mnou tajíš?“

„Prostě zjisti, co se stalo,“ odpověděla rychle. Uchopila jeho zápěstí zakryté rukavicí a stiskla tak silně, jako by zastavovala krev prýstící z rány. Ameliiny klidné oči se zahleděly do Kellových a pak směrem ke smuteční slavnosti a na smuteční hosty v černém shromažďující se před stodolou.

„Proč byl Paul na Chiu?“ řekla hlasem plným trýzně, hlasem silné ženy zoufající si nad tím, že nedokázala uchránit muže, kterého možná stále milovala.

„Proč zemřel?“

Na okamžik si Kell myslel, že její vyrovnanost vzápětí vezme za své. Uchopil Ameliinu paži a také ji sevřel – byl její přítel a stál při ní. Síla se jí však vrátila rychle jako náhlý nápor větru ženoucího se přes farmu, a ať měl Kell na jazyku cokoli, už nebylo potřeba nic říkat.

„Je to prosté,“ řekla s náznakem rezignovaného úsměvu.
„Prostě zjisti, proč jsme *tady*.“